

JOHANN CHRISTIAN BACH

Selected Clavier Sonatas
Caro Mitis
Surround SACD

Najmladší zo synov geniálneho barokového majstra J. S. Bacha bol bezpochyby „Liebeskindom“, bezhranične zbožňovaným miláčikom. Inak prísny otec toleroval jeho právo na detstvo, predsa mu však hravou formou vstúpil do základov muzikantského kumštu, tajomstvá kontrapunktu, ako i základné technické finesy hráčskej zdatnosti. Keď mal Johann Christian pätnásť rokov, jeho otec sa definitívne pobral späť k Stvoriteľovi, ale on sám bol už nevychýliteľne nasmerovaný na cestu hudby k skladateľskej budúcnosti. Otec položil základy jeho hry na organ, čembalo a klavichord, ku ktorým sa neskôr pridal i v tých časoch ešte zvláštny a cenovo ťažko dostupný nástroj pianoforte, predchodca klavíra, ako ho poznáme dnes. Mladý Bach pre nástroj komponuje menuety a polonézy, tie najznámejšie pochádzajú z knižočky pre Annu Magdalenu Bachovú, jeho matku. Po otcovi zdedil tri čembalá, jeho srdcu však natrvalo učaroval klavír. Opustiac Lipsko, usadil sa v Berlíne, kde u brata Carla Philippa Emanuela pokračoval vo svojom hudobnom vzdelávaní. Z tohto obdobia pochádza i jeho prvé väčšie dielo – päť čembalových koncertov. Neskôr žal nemalé úspechy v Londýne, kde bola jeho hudba prijímaná s veľkým nadšením. Medzi obdivovateľov jeho diela patrili aj Wolfgang Amadeus Mozart, ktorý v roku 1772 spracoval tri jeho klavírne sonáty (Op. 5, č. 2, 3, 4) pre svoje koncerty pre klavír a sláčiky. Šesť sonát na tomto albume pochádza z Bachovho londýnskeho (Op. 5) a parížskeho (Op. 17) obdobia. Pre label Caro Mitis ich nahrala mladá ruská čembalistka, absolventka klavírnej a čembalovej triedy Moskovského konzervatória, ktorá pokračovala v štúdiu vo Francúzsku, kde ho završila zlatou medailou na prestížnej Ecole Nationale de Musique de Bobigny. V súčasnosti je Olga Martynova poprednou ruskou čembalistkou. Zároveň je dramaturgičkou selekcie sonát, nahraných na tomto monografickom albume. Jej vyzretá interpretačná majstrovosť sa opiera o dokonalú znalosť barokových prednesových špecifik. Podporené krehkou ženskou emocionalitou dostávajú sonáty druhogeneračného Bacha nový rozmer, čím sa univerzalizuje ich mimohudobné poslanstvo.

Hudba ★★★★★
Zvuk ★★★★★

THE DALE SPALDING BAND

Downtown
AIX Records
DVD-Audio/Video

Nepoznám síce osobne producenta AIX Records pána Marka Waldrepa, ale z tých niekoľkých ním produkovaných titulov, čo som mal to potešenie recenzovať, mi je jasné, že tento chlapík musí byť veľký pohodár. Edičná dramaturgia labelu AIX Records je zameraná na publikovanie albumov interpretov, ktorých hudba má nielen „šmrnc“, ale i terapeutickú porciu pokoja, pohody a nefalšovanej radosti z muzicírovania. Inak to nie je ani pri doske speváka a hráča na ústnu harmoniku Daleho Spaldinga. Rodák z južnej Kalifornie už v ranom detstve brnkal na gitaru, fúkal do harmoniky a spieval vtedajšie šlágre i svoje prvé pesničkárske pokusy. Po vysokej škole študoval finesy hry na nástroj, ktorej majstrovským protagonistom je u nás čerstvý moderátor televíznej relácie Metro a inak i budhistický mních pán Erik „Boboš“ Procházka, u legendárneho bluesmana Sonnyho Terryho. Hnaný túžbou po dobrodružstve, plaviac sa po južnom Pacifiku od Samoy po Havaj, založil Dale Spalding spolu s bratom Larrym svoj prvý band. Od tých čias je vyhľadávaným štúdiovým a sessionovým sidemanom, rovnako ako vítaným členom príležitostných zoskupení. Typický AIX-ácky obojstranný kotúčik prináša štúdiový session Dale Spalding Bandu v zložení: D. S. – spev a ústna harmonika, Lon Price – saxofóny, Bruce Malament – klavír, Tomas Gargano – kontrabas a Kenny Elliott – bicie. Skladby sa nesú v pokojnej nálade a nákazlivej radosti zo súhry. Kapela je zohratá ako manželstvo po zlatej svadbe, jednotliví protagonisti sa navzájom empaticky cítia, vzájomne počúvajú a rešpektujú. Spaldingov album Downtown nie je autorský, keďže ani jedna z dvanástich pesničiek nepochádza z jeho pera. Medzi autormi sa mihnú Ray Charles, Mike Jackson i Benny Golson. Albumu dominuje južanské blues, miestami korenené neworleánskym R&B a latino vplyvmi, čo má svoje korene v časoch spolupráce Daleho Spaldinga s legendárnym kapelníkom Latin Jazz Bandu a perkusionistom Poncho Sanchezom. Zvukovo je disk opäť excelentný. Možno si vybrať medzi 5.1 „Audience“ mixom vo formáte Dolby Digital, 5.1 „Stage“ mixom v DTS a 96/24 PCM stereomixom. Disk obsahuje tiež video z nahrávania, biografie a fotogalériu plus poznámky a setup.

Hudba ★★★★★
Zvuk ★★★★★

AUTUMN SHUFFLE

Peder af Ugglas
Opus 3
Multichannel SACD

Gitarista Peder af Ugglas je jedným z posledných objavov renomovaného audiofilského labelu Opus 3 Jana-Erica Perssona. Niežeby bol akýmsi novicom, zeleným uchom či ešte sa len hľadajúcim umelcom. Peder af Ugglas je ostrieľaným harcovníkom s ujasneným smerovaním, vyprofilovaným rukopisom, a tak bolo aj samému Perssonovi čudné, že naň narazil až tak neskoro. Ale okamžite ho angažoval pre tento album, vďaka čomu máme i my možnosť vychutnať si majstrovstvo doposiaľ dobre utajeného bluesového básnika severu. Ugglas je nielen pôsobivý gitarista. Možno ho pokojne nazvať multiinstrumentalistom, keď v štúdio strieda rôzne gitary s mandolínami, basgitarami, organmi a elektrickými i akustickými pianami. Album Autumn Shuffle obsahuje trinásť kompozícií z jeho pera, ktoré si aj sám zaranžoval. Nesú sa v relaxačných tempách i nálade, z každej noty trčí poslanstvo o tom, že autor už o svete vie svoje. Nie príliš melancholické, nie príliš optimistické, také sú skladby škandinávského bluesmana. Nech hrajú títo Severania čokofvek, vždy je v tom kus zámčivosti a akejsi tajomnej zdržalivosti. Južanské blues je plné horúcich pocitov a zreých vôní, Ugglasove skladby sú vzdušné ako nebo nad Štokholmom, iskrivé ako polárna žiara a tak trochu záhadné ako letný pohľad Laponky. Zvuk albumu, ktorý je dizajnovaný na 4.1 kanál, vykazuje všetky parametre perssonovského rukopisu, definovaného snahou o maximálnu naturálnosť a ničím neprikrášenú živosť záznamu. Nahrávalo sa pomocou plejady mikrofónov AKG (C-24, C-426, C-414 B-TL, D-112), Neumann (U-89), Shure (SM-76), Beyer (M-160) a Thuresson (CM-502) cez mikrofónové predzosilňovače Thuresson a AMEK System 9098 do DSD rekordéra Genex GX 8500. Výsledný sound je skutočne veľmi prirodzený, dobre prekreslený, dynamický a vo všetkých ohľadoch výnimočný. Už v CD reprodukcii je pozoruhodný, čo potom v móde SACD! Úplná lahôdka. Kto má rád zemité gitarové blues, ten sa pri tomto albume skutočne odviaže, hoci navonok ostane pokojný a prezradí ho len blažený úsmev toho, kto na chvíľu nazrel za obzor utrápenej každodennosti.

Stranu pripravil Andrej Turok
Hudba ★★★★★
Zvuk ★★★★★